



Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fil.
Fél évre	4 kor. — fil.
Negyed évre	2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköztásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsekelt díjak egyezség szerint.

VI. évfolyam.

Szászsebes, 1902. Julius 22.

43. szám.



AZ ELSŐ EZER.

Lapunk mai számában közölt névjegyzék szerint az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesület megalakítását óhajtok száma nem csak elérte, de immár meg is haladta az ezret s alapos a kilátás arra, hogy ez a tekintélyes szám maga után fogja vonni a többieket is, a kik még eddig a háttérben maradtak, előttünk nem csak ismeretlen, de felfoghatatlan okokból. Az alapszabályok jóváhagyása azóta, mióta a magas belügyministerium azokat azzal küldte vissza, hogy a tervbe vett egyesület életképességének, illetve annak a bizonyítására, hogy vajjon az a tagjaival szemben elvállalt kötelezettségének annak idején, midőn majd a segélyek és nyugdíjak kifizetésének az ideje el fog érkezni, képes lesz e megfelelni, számítás tétessék, illetőleg előirányzat készítettessék, függőben maradt, még pedig azért, mert előbb a tagok egy bizonyos számát kellett összegyűjteni, mely szám alapul szolgáljon a számítás megtételére s ezt a számot az ilyen nagy alapokra fektetett egyletnél ezernél kevessebbre nem szabhattuk.

Nagy fáradságba, éjt napot magába foglaló munkába került az, mig odáig jutottunk, hogy legalább ez az ezres szám együtt legyen s az ember ennek tudatában szinte kétkedve kérdezi,

vajjon az a sok panasz, mely folyton és folyton ott lebeg az erdészeti és vadászati altisztek ajkain, indokolt-e, vagy pedig csak leplezése a jólétnek és megelégedettségnek és csak arra szolgál, hogy a már meglevő jóléthez még némi jobblét kicsikartassék a szolgálatadótól? Hiszen szinte lehetetlen, hogy ott, hol húszezernyi nyomorgó kiált segítség után, akkor, midőn a segítségnek módját nyújtják nekik, csak ezer találkozzék olyan, ki kapva kap a feléje nyújtott segítő kéz után, és a tapasztalás még is ezt a szomorú tényt konstatálja.

Mi, a kik az erdészeti és vadászati altiszti és szolgálai személyzet szolgálati viszonyait már hosszú évek során át tanulmányozzuk, nagyon jól tudjuk azt, hogy az említett húszezerből alig lehetne egy százalékot olyat kiválasztani, melynek ha nem is gondtalan, de legalább türhető jövője biztosítva volna s így teljesen meg vagyunk győződve arról, hogy szinte valamennyi érdekében szükséges segítő eszközökről gondoskodni s ezért nem csak indokoltnak, de sőt elmulaszthatatlannak tartjuk egy országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesület megalakítását s ez a meggyőződésünk vezérelt minket akkor, midőn az ezt célzó mozgalmat megindítottuk s időnk, szellemi és anyagi erőnk nagy részét évek óta ennek a kitűzött célunknak elérésére szenteltük. Ebben a munkálkodásunkban nem hatott ránk leverőleg sem az elénk gördített számtalan akadály

és nehézség, sem az, hogy azoknak támogatását nem tudtuk megfelelő és kívánatos mértékben megnyerni, kiknek érdekeit szolgáltuk, mert kitartásunkban mindig megerősített a végcél, melyet ha egyszer elérnünk sikerül, bizonyosan azok fognak első sorban áldani, kik most közönyösen nézik a nehéz harczt, melyet aránylag kevés, de lelkes társunkkal vagyunk kénytelenek végig küzdeni.

Arról, hogy erre az egyesületre nem csak az erdészeti és vadászati altisztek egyeseinek vagy egy részének, hanem azok összességének mulhatlanul szükségük van, most nem akarunk szót szaporítani, sem pedig az egyesület szükségességének okait vitatni, mert ezt úgy is meg kell tennünk majd abban a kérvényben, melylyel az alapszabályok tervezetét fogjuk felterjeszteni a nagyméltóságu m. kir. belügy-ministeriumhoz s mely kérvénynek közlését lapunkban a jövő hónapban kezdjük meg s egész terjedelmében ismertetni fogjuk, mire már most azzal a kéréssel hívjuk fel tisztelt olvasóink figyelmét, hogy ezt közölni sziveskedjenek azokkal a kartársaikkal is, kik ugyan lapunknak nem olvasói, de az egyesület megalakításához hozzájárultak s talán érdeklődni fognak a felterjesztés szelleme és szövege iránt s hogy ezt megismerhessék, lapunknak is pártolói lesznek.

Egyáltalában arra kérjük a tisztelt kartársakat, hogy félretéve az eddigi közönyt és nembánomságot, a hányan, annyian szenteljék

minden erejüket ama nemes cél szolgálatainak, mely az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesület eszméjében benn fogtaltatik. mert azt, hogy még továbbra is, úgy mint eddig, csak egyetlen egy ember küzdjön az egészért, a végcél elérésének kockáztatása nélkül tovább nézni nem lehet, mert utóvégre is egy ember csak egy ember s idegei sincsenek vasból, munkaképessége sem kimerithetlen, hanem a túlfeszített fáradozás utóvégre őt is elernyeszteni és a további küzdelemre képtelenné tenni fogja.

És még egy szót.

Az tagadhatlan tény, hogy mi mindnyájan, kik tervbe vettük az országos erdészeti és vadászati nyugdíj és segélyegyesület megalakítását, igaz és nemes ügyet szolgálunk s szentek az általunk követett célok, méltó tehát ez a mi munkálkodásunk pártolásra nem csak a saját szakmánkat szolgáló vezető férfiaknál, hanem minden fenköltén és nemesen gondolkodó hazafinál, mert hiszen akkor, midőn a magunk és családjaink jólétét akarjuk előmozdítani, közvetve a haza boldogításán is munkálkodunk. Igyekezze tehát mindegyiünk mindenütt és mindenkor minden lehető alkalmat megragadni arra, hogy egyesületünk eszméjének ismeretsége körében mentül több pártolót szerezzen, mert hiába, az igazság isten asszonya nem csak a régieknél járt bekötött szemmel, hanem bizon nagyon sokszor még ma, a felvilágosodás korában is vak és szükség, hogy annak szemei felnyittassanak.



TÁRCZA.

A BÜNJEL.

Midőn valami különös esemény történt, a falu előkelősége mindig Szőnyi Gergely táblabíró házában gyűlt össze azt megbeszélni. Nemrég szintén ilyen összejövetel volt abból az alkalomból, hogy pár nap múlva meg kellett érkeznie a fiatal Vernyei grófnak, a környék nagybirtokosának több barátjaival s akkorra a gróf nagy hajtóvadászatot helyezett kilátásba, melyre a falu kitünőségei is hivatalosak voltak. Az összejárókat egyébként legjobban vonzotta a táblabíró házához annak örökre vig kedélyü csodaszép ifju felesége; ez páratlan vidámságával (különösen mióta a híres asszonybolondító erdőgyakornok, a délczeg Balajthy Olivér is járatos a házhoz) valósággal lebilincselte a vendégeket. Az öreg táblabíró egyébként nem fél-

tékeny, hogy is jutna ez eszébe? Sokkal jobban bizik az ő Herminjében.

Pedig azt mondják, hogy az ördög soha sem alszik.

Ugy vacsora után, ha Balajthy oda ülhet az asszony lábaihoz, akár a világ végeig is elülne ott. Most is, mikor már a társaság többi tagjai távozóban vannak, ő az utolsó, ki elmenetelre gondol s ekkor is — mint rendesen — nem találja a kalapját s utoljára is a bájos háziasszonynak kell segítségére lenni a keresésben. Sok keresés után meg is találják, a mint az asszony kis kutyája jászik vele az ágy alatt s ugyancsak tépi a bélését.

— Balajthy! fogja meg a haszontalant, hadd verjem meg! — kiáltja tréfás méltatlankodással a bájos urnő s miután a kalappal a gyakoruokot is tréfásan meglegyinti, kedves pajánsággal korholja:

— Menjen, maga rendetlen gyermek, ha még egyszer nem találja meg a kalapját, hát maga is kikap. Most már menjen! . . . De várjon csak, hogy tudom

Egyébként teljes bizalommal tekintünk a jövőbe s meg vagyunk győződve arról, hogy az első ezer jelentkezőt mihamar követni fogja a második és harmadik is, úgy, hogy mire alakítandó egyesületünk megkezdheti majd áldásos működését, akkorra majd csak elvétve akadunk olyan erdészeti vagy vadászati altisztre, ki zászlónkhoz ne csatlakoznék.



A nyestek, menyétek és a görény pusztítása.

Ezeknek a bestia vadpusztítóknak az irtására rendszeresen még a leggondosabban óvott vadászterületeken is igen kevés, vagy épen semmi gondot nem fordítanak, sőt a védszemélyzetnek alig van tudomása a nyesteknek s apróbb rokonaiknak a pagonyokban való előfordulásukról, amit nem egyszer volt alkalmam tapasztalni. Gyakran hallottam olyan kijelentést, hogy ezen vagy azon a vadászterületen nincsen nyest; mikor azután tanácsomra kisebb csapóládákat és vastöröket állítottak fel a nyestek párzási idejében, volt csodálkozás a gazdag fogási eredményen. — A nyesteknek többféle pusztítási módja van, ezek közül legismertesebb a friss havon való kinyomozás, az odvas fából való kikopogtatás s elhagyott régi mőkns-fészkekből való kilövés. Azonban legbiztosabb mód eme vérszomjas apró duvadak pusztítására: a vasfogók és csapó-ládák helyes alkalmazása. (A különféle kelepcekről és dorongcsapdákról itt nem szólok. Ezek ma már túlhaladott ódiságok). Megjegyzendő, hogy ép úgy, mint a rókánál, a nyestnél sem szabad szem elől tévesztetni, hogy az eredmény csak akkor biztos, ha a fogóhelyeket már hónapok előtt oda kitett csalétekkel

berendezzük s a nyesteket azokhoz hozzászoktattuk. A pagony több alkalmas részében, például keveset használt csapások (gyalogjárók) vagy cserkésző utak mentén igen jól lehet ilyen fogóhelyeket berendezni oly módon, hogy körülbelül félméter magasságban felaggatunk egy-egy friss madarat s az alája helyezett fogó vasat száraz falevelekkel jól betakarjuk. — Előny nyel használható a friss nyulbél is a fogáshoz. A belet egy ócska fabotra olyan magasan akasztjuk fel, hogy a nyest szintén csak ugrálás által érhesse el, miközben az alája helyezett csapdába kerül. — Sok nyestet s menyétet el lehet pusztítani csapóládák segélyével is. Nyestek és menyétekre legjobb, legjövödelmezőbb s egyuttal a leghálásabb fogási mód — írja egy gyakorlott vadász — a csapó-ládák alkalmazása. Különösen ez utóbbiakat illetőleg e tapasztalatra akkor jöttem, midőn megfigyeltem, hogy különösen őszkor, midőn ezek a kártékony vadak a mezőről kivándorolni szoktak s természetesen legszívesebben a fáczánosokban szeretnének megtelepedni s ha ilyenkor esőzések állanak be, hogy ilyenkor igen nagy előszeretettel a száraz utakat s a taposott vadváltókat használják utjoknak s ekközben minden fa-odut, hidat, gátat stb. szorgosan átvizsgálni szoktak. Ezért oly sűrűben, hol fáczánok tartózkodtak s hol emiatt a fenti ragadozók igen szeretnek kotnyeleskedni, két láb széles utakat hányattam s ezeket mindig tisztán tartottam. Az ily utakra azután kitétettem a csapó-ládákat. — Mindenesetre a csapó-ládákat mindig sűrű helyeken átvezető keskeny csapásokra, cserkészőutakra kell elhelyezni. Esetleg az igen sűrűs helyeken átvezetve, készíteni is lehet ilyet a szükséghez képest több helyen is. A láda belsejébe csalétket tenni nyestnél sohasem szabad, mert az elriasztaná; ajánlják azonban rigó, vagy valamely más madárfészket, tojáshéjdarabokkal elhelyezni a ládában, ami állítólag nagy csábító erővel bírna a nyestekre. Hogy a láda belseje füvekkel, száraz lombbal behintendő s ezáltal

majd meg, hogy ki volt a legjobb vadász? Gondoljanak majd mulatságunkon ránk, itthon unatkozó szegény asszonyokra is.

— Hogy részt vehessek unalmában, mielőtt vacsorához ülnénk, visszajövök az erdőn át s annak bizonyosságául, hogy ki a legjobb vadász, magammal hozom a szarvas agancsát, ha nagyságos asszonyom megengedi.

— Maga nagy hamis! de most már menjen. Jó éjt!

— Csókolom kezeit, nagyságos asszonyom!

Szőnyi a táblabíró elkísérte vendégeit egészen a papsűrűig s azután valami vig dallamot füttyörészve sietett vissza. Szeretett volna még egy pár szót váltani a feleségével, de látva, hogy annak szobájában már sötétség van, maga is nyugodni tért.

* * *

Másnap reggel a falu lakóit harsogó kürtszó és csaholás verte fel megszokott nyugalmaiból s az utcák csakhamar megteltek a lakosság aprajával — nagyjával. De van is ott mit látni! A sok csillogó szer-

számmal felkantározott ló, a szebbnél szebb vadászkutyák falkája, egy nagy csapat hajtó: mind ott vonul végig a falu nagy utcáján, a bámuló falusi nép szemei előtt.

A vadászat fényes sikerrel végződött s csupa „remek“ példányok kerültek terítékre. A vadászok közt méltó feltűnést keltett remek lövéseivel Balajthy, az erdőgyakornok, ki egyébként is elegáns, sima modorával teljesen belopta magát az ifju gróf szívébe.

Már alkonyodott s a vadászat még folyton tartott s talán csak az éj sötétsége vetette volna végét, ha a grófnak nem jut eszébe lefuvatni s a vendégeit az erdőtisztáson elkészült vacsorához meghívni. Összesereglettek a hajtók is és kezdetét vette a dús vadászlakoma.

Az öreg Szőnyi az ő utánoszhatlan humorával vadászkalandjait mesélte s miután valamennyi jó csattanással végződött, olyan kacaj kísérté azokat, hogy szinte rengett bele az erdő.

Már elkövetkezett a felköszöntők sora s minden-

lehető természetes kinézés adandó neki. az igen természetes. Csapó-vassal — a már említett fogási módoktól eltekintve, melyek mindkét nyestfajunknál érvényesülhetnek, — különleg a nyusztnál (Pieper szerint) az alább ismertetett eljárás követendő. A vasban-fogási módok közt legérdekesebb a berlini vastör használata. Csalétekül aszalt szilvát, almadarabokat, tojást, mézet, egy darab nyulbelet, vagy libazsirba mártott heringet szokas használni. — Hogy a vastört minden gyanus szagtól megszabadítsuk, legezelszerűbb azt sótan vajjal, vagy keserűdes csucor héjával, kömény vagy mézbe kevert kámmal hedörzsölni. Mind ennél egyszerűbb egy kevés pézsmát anizs-olajban elkeverni s ebből 1—2 csöppet a vasma dörzsölni. — A tányérvasak használatára legalkalmasabb idő az ősz, midőn az erdei fák levelei már sárgulni s a kihalt s megbarnult lombok hullani kezdenek. Aki e fogási módhoz a kellő kitartással és türelemmel bír, soha se feledkezzék meg valamely csalétek hurezolása által a vadat valamely helyre szoktatni. E célra legjobb beleket használni, melyek azután egy lószőr-zsinórra oly magasan akasztatnak, hogy azokat sem a rókák, sem a macskák ne bántassák. A nyuszt igen szívesen veszi fel a vonszalék nyomát s könnyebben kerül így törbe, mintha csalétekül tojást használnánk. Időről-időre utána kell nézni, nem-e tűnt el a csalétek s ha igen, gondos vizsgálat után meggyőződést kell szerezni arról vajjon csak-csakugyan a nyuszt volt-e a rabló? Az elvitt csalétket újjal kell pótolni, mely alkalommal, mint már első ízben is, az messziről lesz a földön oda hurezolva. Ezt mindaddig követni kell, míg elérkezik az idő, amidőn e ragadozó szörmeje legértékesebb, mi december és január táján szokott lenni. Ezután két vagy három tányér-vasat azon a vidéken helyezünk el, hova a nyusztot szoktattuk, — vagy ha kilesni tudtuk, szokott váltójára. A felállított vasat gondosan be kell takarni vékony szárazlevél réteggel. A rugót, vala-

mint a vékony láncot, melyhez a vas erősítve lesz, legjobb mohával befödni. Különösen ügyelni kell arra, hogy a tör oldalvasai sehol se jöjjenek érintkezésbe a földdel, mert télen igen könnyen odafagyatnának; szintűgy nem szabad megfedkezni, ha a tör hosszabb ideig van kitéve s ha esetleg a nedves időjárást fagy váltotta fel, a betakaró faleveleket ujakkal pótolni. A felállított vastöröket akkép kell elhelyezni, hogy azok napontai átvizsgálása sok idővesztéssel ne járjon, mert a napontai átvizsgálás okvetlenül szükséges, annál inkább, mert a nyuszt rendszeren csak egyik lábával marad a vasban s ha sokáig marad e helyzetben, addig rángatózik, míg a vas lábát teljesen el nem metszi; ez oka azután, hogy sok esetben csupán lábat találni a vasban remélt préda helyett. Ennek kikerülése végett a nyuszt-fogáshoz nem célczerű a szorosan záró éles vasakat használni. — Ezenkívül ajánlatos a vasat meg nem kötni, hanem láncz segélyével valamely tuskóhoz erősíteni, úgy hogy a törbe került vad a vasat maga után hurezolhassa. Egy jószaglász ebbel a nyusztot úgysem nehéz megtalálni. — A vasak tisztántartása s minden gyanus szagtól megszabadítása nem igen lényeges, mert nagyon gyakori eset az, hogy teljesen beroszdásodott törökkel is sikerült a fogás, mi magyarázatát abban leli, hogy a magasban függő csalétek után húzó nyuszt nem igen vigyáz lábai elé. — Mint hó-esések után gyakran tapasztalni lehet, a róka gyakran kerülgeti a csalétekkel ellátott helyeket, annélkül, hogy a felállított törökhöz közeledni méreszelne; finom orra és ravaszsága csakhamar észreveszi a fenyegető veszélyt. Ellenben a vadmacska nem ritkán a nyusztot szánt vastörbe esik; ebből láthatni, hogy e két utóbbi, óvatosságra nézve, nem vetekedhetik a ravasz komával. — A szajkó, mely lármájával a lesben ülő, vagy a cserkésző vadást is elárulja s zavarja, a törvetésnél is alkalmatlan, miután igen gyakran a nyusztot kitett csalétket elfogyasztja. Amely vidéken tehát szajkók is tartózkodnak, ott gyakrabban kell

kinek lehetett szavát hallani, csak Balajthyét nem; ez észrevétlenül eltűnt a mulatozók közül. Vajjon hová tűnhetett el? A gróf is észrevette a zseniális fiatal-ember hiányát s kérdezősködött felőle. Mindenki tett rá egy-egy csintalan megjegyzést, de biztosat mondani senki sem tudott.

A multság belenyúlt már a sötét éjszakába, előkerültek a cigányok is, a mulatozás még mindig javában folyt, sőt egyesek még eljárták a verbunkost is. Egyszerre a mulatozók háta mögött nagy robaj hangzott fel a száraz haraszt között s a kik oda tekintettek, látták, hogy egy felszerszámozott, felnyergelt paripa rohan tova.

— Hajrá! Utánna! meg kell fogni! — kiabált összevissza a társaság s többen utánna eredtek a megvadult paripának, melyet rovid hajsza után el is csipelt egy ügyes lóvász fiú. Akkor azután nyomban fel is ismerték, hogy az Balajthy gyakornok hátsólova, a „Czukri“. A ló kantárszárán egy darab lécz fityegett, nyilván valamely kerítésből való.

— Ez az ördögös Balajthy mindig kalandok után futkos, bizonyosan most is ilyenben törte a fejét s ott, a hol volt, kerítéshez kötötte a lovát a pásztor-órak tartamára. A magára maradt paripa nyilván megijedt valamitől s ott hagyva a gazdát elmenekült, magával vive emlékül egy darabot a kerítésből is.

Igy szólt egy a mulatozók közül, ki úgy látszik jól ismerte a fiatal erdőgyakornokot s erre megszólalt az öreg nyugalmazott táblabíró is:

— Bár lemondtam már a bíróságról, azért mégis minden titokzatos dolog érdekel s ezért ezt a lécz-darabot mint bűnjelt megtartom. Majd rá ijesztünk egyszer vele a gyerekekre!

A kis doktor rosszat sejtve keresésére indult Balajthynak, de alig tűnt el ennek kövér alakja a sűrűben, már is elötűnt amaz rohanvást jöve és erősen lihegve a gyors iramodástól.

A társaság ezer kérdéssel ostromolta a fiatal erdőgyakornokot, de ezekre természetesen csak kitérő választ kapott, mindamellett irgatottságát alig

utána nézni a vasaknak és a csaléteknek. — Hómentes telek legalkalmasabbak a fogásra, mert az ily időjáráskor a nyuszt nagy kirándulásokat szokott tenni. Gyakori havazás, vagy mély hóállás ellenben igen alkalmatlanok s a fogás csak akkor biztathat sikerrel, ha a hőréteget erősebb jégfelület borítja, melyen a nyuszt könnyebben járhat. — A csaléteknek a földön való hurezolása sok esetben igen kellemetlen és fáradságos, de alig mellőzhető, mert nem tudva a nyuszt rendes váltóját, e hurezolás nélkül csak véletlenül kerülhet a ragadozó a vasba, mi rendesen csak igen hosszú idő múlva szokott történni. De ha ismerjük a váltókat, melyeket friss hóesés alkalmával könnyű megtalálni, úgy a fogás nem nehéz. A vastöröket legcélszerűbb kisebb tisztásokon vagy a sűrűségek és bozótok bejáratainál felállítani. — Sokan a török felállítására a hangyabolyokat szokták választani, melynek földjébe a tányérvasakat betakarják. Héja-fogó kosarakat is lehet eredménynyel használni e ragadozó pusztítására, mely kosarak azonban legfeljebb 4 lábnyi magasságban helyezendők el. — Szokás továbbá a kerékvágásokat kibővíteni s kitisztítani, vagy ehhez hasonló árkokat húzni, mely mesterséges váltókat igen örömet veszi fel minden ragadozó, — egyrészt, hogy jobban földve közeledhetik prédájához, másrészt, hogy a nedves fű érintését kikerülheti. Ily helyeken tányérvasakat vagy csapdákat a legjobb eredménynyel használnak. Ami a nyestek (és a görény) fogására fölállított csapóvasak lecsattantó készülékével összeköttetésbe hozott vasak körül elszórt csalfalatokat illeti, ilyenekül a következők ajánlhatók. A fanyest- és görénynél a tojás legsikeresebben alkalmazható. Hanem előbb ki kell fujni a tojást és homokkal megtölteni, hogy bizonyos súlya legyen s úgy kell a vas peczkére (illetve horgára) ráfűzni. Egyébiránt ma már kaphatók speciálisan nyest és görény fogására készült, áltojással felszerelt fogóvasak is. — Alkalmassal még: 1. Frissen lőtt

verebek (csalétkül és falatul). — Sült halak fejei czukorral meghintve, vagy mézzel megkenve, — avagy pedig tyúk- vagy libazsírral, esetleg friss vajjal sült heringfejek. — 3. Körte és aszalt szilva mézzel bekenve, egy csepp beléndekolajat is adva hozzá, kitűnő csalétek. Az mondják, hogy a beléndekolaj elkábítja a nyestet és görényt. — 4. Igen kitűnő falatnak bizonyult a következő: Egy jó husban levő, de nem kövér macskát, kevés Foenum graecummal kevert sólében bepáczolva, darabokra vagdalunk s apróra vagdalt fehér hagymával friss vajban vagy kevés libazsírban kirántunk. — 5. Egy kanál sótlán vajat felolvasztunk és egy szelet fehér hagymát egy perczig rántva benne, ismét kivesszük. Azután a vajjal egyenlő mennyiségű, kockára vágott kenyeret teszünk a vajba s az egészet jól kirántjuk; majd a keveréket a tűztől elvéve, kevés kámfort hintünk bele. Ez a csalétek kitűnő, csak hogy a hol kutyák és macskák járnak és sok az egér, alkalmazni nem lehet, mert ezek az állatok is nagyon huznak rá s azáltal hogy a vasakat minduntalan felcsattantják, sok bosszuságot okoznak. — Kitűnő csaléteknek mondják a következőt is, csak hogy az egerek nagyon mennek rá. Megjegyzem, hogy ennek a csaléteknek készítése csak gyakori használatra számítva fizeti ki magát: 1 kg. egészen tiszta, új csuporban felolvasztott, de még sárga vajba kisdíó nagyságu, apróra vágott kerti angyelikát és némi fehér hagymát teszünk. Amikor e keverék 12 perczig sült, hozzáteszünk 30 gr. apróra tört nőszirm-gyökeret. Azután a keveréket még egy óráig sülni hagyuk, majd pedig a tűzről levéve, 6–8 gramm kámfort keverünk hozzá és kőedényben elhelyezve, hűvös helyen tartjuk Használatnál (Belházy utasítása szerint) egy darab kenyérhéjat kötőczenára húzunk, egy kanálnyit a fentebbi keverékből felolvasztunk és benne a kenyérhéjat kirántjuk. — Szagtalanító szerekül nyest- és menyétnél csak a következőket ajánlhatom: a) megfogott nyestből nyert vizeletet,

birta leküzdeni. A gróf is kíváncsian lépett az ifjuhoz s szavai bizony nem voltak alkalmasak arra, hogy zarvarát eloszlassák.

— No, no, Balajthy barátom, — szólott nevetve a gróf — maga mindig ráér a szép szemeknek hódolni; legalább ezt látszik bizonyítani az a léczdarab, mit a lova kedves emlék gyanánt magával hozott s melyet Szőnyi barátunk, bár lemondott már a birói hivatásról, bűnjel gyanánt kabátja zsebében rejtget.

Még azután soká eltartott az évődés, no meg a poharazás, míg úgy hajnal felé eloszlott az egész vadásztársaság s kiki visszatért hajlékába.

* * *

Másnap estefelé, mámorát kialudva, kábult, tompa agygyal ébredt fel Szőnyi táblabíró s a tegnapi nap eseményeire csak homályosan tudott visszaemlékezni. Köpenyét magára kapva a kertbe sietett, hogy ott forró agyát kissé lehűtse. Majd végig sétált a kerítés mellett s elgondolkodva, kezeit kabátja zsebeibe mélyesztette, s ekkor kezébe került egy oda rejtett léczdarab.

— Nini! hát ez micsoda fadarab? hogy került ez ide? mit keres az én zsebemben? — s eldobta a fát.

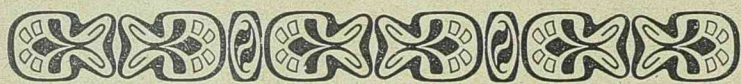
Hirtelen nem tudott visszaemlékezni, hogy mikép jutott hozzá. Csak később, a mint a kerítésen egy helyen egy léczet fedezett fel, melynek tetejéről le volt törve egy darab, jutottak eszébe a tegnapi események és ezzel kapcsolatban a most eldobott fadarab. Sietve vissza ment s elhozta a léczdarabkát s oda illesztette a megcsontult léczhez.

És a megcsontult léczhez egészen oda illett a bűnjelkép eldugott léczdarab, élő tanubizonyosságul annak, hogy az alatt, míg ő a vadásztársakkal az erdőn lakmározott, hol járt Balajthy, a fiatal erdőgyakornok és Szőnyinek szende nejébe vetett bizalma ez által szinte szenvedett akkora csorbát, mint a kerítésnek ama bizonyos megcsontult léczre.

Répay Albert

melylyel a vasat bedörzsöljük, b) ugyanezen célra a nárdusfüvet (ahol macskák nem fordulnak meg), c) a czipetport, melyet a vas alá hintünk, végre d) a következő keveréket: $\frac{1}{5}$ -öd gr. mosusz. 6 gr. ánizsolaj és 6 gr. beléndek-olaj. Ezeket egy üvegbe téve, jól összerázzuk. Használatnál legfeljebb két cseppet egy tiszta rongyra cseppentve, ezzel a vasat jól bedörzsöljük.

Lakatos Károly.



Névjegyzéke

azoknak, kik az alakuló Országos Erdészeti és Vadászati Altiszti Nyugdíj és Segély Egyesület tagjai óhajtanak lenni.

Sorsz.	Név.	Lakhely.	Utolsó posta
997.	Papp Mihály	Nadrág	
998.	Urbán József	"	
999.	Varga Ferencz	Szt. Domián	Bükkösd
1000.	Spangl Imre	Szergény	Vinár
1001.	Tóth István	Dávidvágás	Szacsúr
1002.	Rusznák Sándor	Iszka	
1003.	Bartha Béla	Tihucza	
1004.	Barna István	Kövesdi erdő	Báttaszék
1005.	Papp Péter	Dicső Szt. Márton	
1006.	Csuba György	Csehbánya	Város-Lőd
1007.	Zádory Ferencz	Szilvagy	Nova
1008.	Szkala János	Szitnya	Szt. Antal
1009.	Demeter Tivadar	O. Brettye	Russ
1010.	Pokorny Otto	Szent-Antal	
1011.	Bató László	Majomi p.	Rima-Szombat
1012.	Bácskai János	Dornya	Gömör-Simonyi

Ismételve kérjük mindazokat, kiknek nevük még az eddig közölt névsorban nem fordult elő, hogy csatlakozási szándékukat lapunk szerkesztőségével a folyó és jövő hó folyamán bejelenteni sziveskedjenek, mert minél több lesz a jelentkező, annál nagyobb súlya lesz a felterjesztendő kérvénynek. Az alapszabályok tervezetét kívánságra bárkinek azonnal megküldjük.



KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozás. Matyóka László m. kir. főerdőr. az ungvári főerdőhivatal csornoholovai erdőgondnokságában, kinek szélhüldéséről nemrég megemlékeztünk, újabb szélhüldés következtében f. hó 9-én jobblétre szenderült. Különös játéka a balsorsnak, hogy az említett erdőgondnokságnál rövid három hét alatt ugyanannyi kártársunkat ragadta el a könyörtelen halál, mindannyiszor vérrő sebet ütve szívünkön.

A vörös kereszt tudvalevőleg annak az emberbarát intézménynek a jelvénye, mely háboruban a sebesülteket veszi gondozása alá. Mi ezt a jelet mai számunk czimszalagján arra használjuk, hogy azt négy-száznál több tisztelt olvasónkal, kik még előfizetéseiket nem rendtették, ezzel figyelmeztessük s kérjük őket, hogy az előfizetési díjaikat lehetőleg mielőbb beküldeni sziveskedjenek, mert csak így vagyunk képesek mi is rendkívül nagy kiadásainkat fedezni.

Néhány érdekes szám. A föld, mikor egyszer megkerüli a napot, 934 millió kilométert tesz meg. Az tehát, aki a száz éves kort eléri, a földdel együtt egész életén át csaknem egy billió kilométert tesz meg a világűrben. Az ember szíve egy év alatt harminchat milliót ver. Életünk minden percében 175 millió vértesszecske hal el és ujul meg. Testünk pórusainak száma több mint két millió, csontunk pedig kétszáz van különböző nagyságban és formában, van azonkívül ötszáznál több izmunk, amelyeket véredények táplálnak és az idegek kormányoznak.

Versenyzokogás. Az újvilágban még csak terem uj ötlet. Az ötlet, Amerikáról lévén szó, természetesen verseny keretében jelentkezik. De milyen verseny nem volt még? Az elmés csikágói dámák kieszték ezt is. Siró-verseny. Ki tud öt perc alatt többet zokogni. A sirás is lehet mulatság, mikor nincs rá — ok. Az idea nagy tetszést aratott és hamarosan megalakult a könyező-verseny hölgy-bizottsága. A versenyben csak hölgyek vehetnek részt, korkülönbség nélkül, de színésznők nem versenyezhetnek, mert a bizottság úgy vélte, hogy ezeknek a sirás a mesterségükhöz tartozik. Körülbelül 150 néző előtt folyt le a verseny, a melyen 14 résztvevő jelentkezett. Kilenc leány és öt asszony. A verseny öt percig tartott. Az első dijnak kitűzött száz dollárt Queen kisasszony nyerte meg egy igen csinos, tizenkilenc esztendő leányka, a ki öt perc alatt 31 szép, nagy könyet hullatott bánatos nézésű fekete szeméből, míg a második, 25 dolláros díj nyertese Vebbné asszony csak 19-re vitte. Mennyit tudhatnak ezek a nők zokogni, mikor nem pályadíjról, hanem egy új ruháról van szó!

A hol nincs börtön. Börtön nélkül csak olyan hely lehet meg, a hol nincs bűnös és bűnbe az ember csak olyan helyen nem esik, a hol nincs inség nyomorúság és szenvedelem. A hol van miből megélni mindenkinek, a hol kevéssel beérik és a vér se forong tulságosan. Szóval, a hol szerény, nyugodt és jóérzésű emberek laknak. És ilyen hely is van. Ez a hely a természettől nem is valami gazdag, földje szűken terem és levegője zordon, könnyen rajta az ember meg nem él. Izland szigete ez, a hol nincs börtön, mert nincs bűnös ember, a kit bezárni kellene. Ezer esztendő alatt csak két lopás történt a becsületes szigeten. A két tolvaj közül is csak az egyik volt bennszülfött. Kegyerlenül bánt vele a sors, felesége beteg volt gyerekei éheztek és ő — juhot lopott, hogy éhen ne veszzenek. A tette kiderült és büntetése — a szégyene volt. A másik tolvaj, a beköltözött, szintén juhot lopott, de nem egyet, hanem tizenhetet és nem is inség hajtotta a bűnbe. Ezt arra ítélték, hogy a lopott jószág árát fizesse meg, házát, földjét adja el és pusztuljon a szigetről, ha az élete kedves. El is kotródott onnan. Biróság azonban természetesen van Izland szigetén, de csak polgári. Elsőfoku biróság a kerületi biróság, a másodfoku a Reykjavikban székelő hármastanács, a legfőbb biróság a kopenhágai főtörvényszék, mert Izland Dániához tartozik. Még egy hely van, a hol nincs börtön. Ez a Lipári szigetcsoportban fekvő Panaris-sziget. Ezen a szigeten a koldust se ismerik.

Megbüntetett csókok. Angolországban és Amerikában éppen nem ritkaság, hogy biróság elé viszik, a ki — csókot rabolt. Ime néhány eset: St-Louisban egy vidám férfit azzal töltötte az idejét, hogy kevésbé népes utcákban haladó fiatal nőkhez hirtelen oda ugrott, hamar megcsókolta őket — azután kocsijába ugorva elvágtatott. Egyszer azután rajtavesztett, elcsípték, a törvény elé állították és a biróság 3 évi fegyházra ítélte. Csikágóban egy Thomson nevű uri ember a barátja feleségétől csókot kért. — „Soha” volt a válasz de haragot

a nő nem mutatott. — Semmi áron? — kérdezte Thomson. Mint valódi amerikai nő e szóra „ár” az asszonyosság figyelmesebb lett, gondolkodóba esett és aztán így szólt: — De igen. Egy csókom ötszáz dollár. a szegények javára. — Jól van, — felelt Thomson ur és elment, hogy a pénzt elhozza, s csakhamar visszatérvén, a pénzt átadta és a csókot megkapta. Egy órával ezután beállított az asszony férjéhez a gavallér. Csak annyit mondott neki: — Barátom! azt az ötszáz dollárt, a mit az imént tőled kölcsen kértem, a feleségednek adtam meg, köszönöm! Ezzel távozott. Este, a mint a férj hazament, egyenesen ezekkel a szavakkal fordult a feleségéhez: — Thomson 500 dollárt adott át neked, mit tőlem kért kölcsön. Az asszony sirva fakadt haragjában. Mindent elmondott a férjének, minhogynem is akarta titokban tartani előtte a dolgot. Elhatározták, hogy Thomstont bepörlik. A bíróság nemcsak a csókért járó 500 dollár megfizetésére kötelezte Thomstont, hanem csalásért ezer dollár bírsággal sújtotta.

Vannak azonban nők, a kik nem fordulnak bírósághoz, hanem vesznek maguknak elégtételt a toladó gavalléron. V. Károly császárt, a kinek birodalmában a nap soha sem áldozott le, egy cselédleány, a kit a szülő lugasban átkarolt és megcsókolt, úgy arcul ütötte, hogy szerencséje kalap volt a fején, különben a koronája esett volna a porba. Ugyanígy járt XII. Károly svéd Király is, a kit egy udvarhölgy ütött arcul egy rabolt csókért. Ez időtől a király valósággal nőgyűlölővé lett.

Golyva-óriás. Rendkívüli operációt végeztek nemrégiben Steyrben. Egy hatvannégy esztendőes embert, Fischlauer Antalt már régóta gyötört egy golyvaszerű daganat, amelynek 1.28 méter volt a terjedelme. Egyszer már végeztek rajta műtétet, de az nem vezetett eredményre. Az újabb operáció azonban sikerült. A kivágott résznek huszonkét kilogramm volt a súlya. Az óriási kinövést preparálták s tanulmányok céljából eltették.

A vipera áldozata. Szombathelyről jelentik: Vörös József pornai lakos felesége tehenet fejt az istállóban, a mikor egyszerre kigyó csavarodott a karjára s három helyen megmarta. A szerencsétlen asszony, bár azonnal orvost hívtak hozzá, két nappal később meghalt. A kigyó a lekaszált füvel együtt került a mezőről az istállóba. Megállapították, hogy keresztes vipera marta meg az asszonyt.

Szerkesztői üzenetek.

Varga V. Antal urnak, Terecseny Igen, az év végeig ki van egyenlítve. Az illető neve most van bent a névjegyzékben. **Sticz László** urnak, Veszprém. A 2 kor. vételét igazolom. **Papp Lajos** urnak, N. Turicza. Az év végeig van előfizetve. **Bálint Gábor** urnak, Zenta. Az Ön előfizetése szinte december végén jár le. **Nagy-Kőveresről** 4 koronát vettünk, de az utalványszelvényre nem volt felírva a feladó neve s így nem tudjuk, kinek a javára könyveljük el. A pénz július 12-én lett feladva **Pintér János** urnak, H. Dombrovia. Előfizetése, ennek a hónapnak a végével jár le. **Ferjanecz András** urnak, Szász-Pelsőcz. A 4 korona előfizetési díj beérkezett. **Luibl Sándor** urnak, H. Németi. A lapot mi rendszeresen küldjük s így csak az ottani postán lehet a hiba, sziveskedjék tehát utána nézni ott a dolognak. Az új szolgálati könyvek csak a kincstári altisztek részére lettek a ministerium részéről kiadva, ha azonban legalább pár száz példányra kapnánk megrendelést, akkor mi is készíttetnénk belőle. Erre nézve felhívást fogunk intézni az állami erdőhivatalokhoz. **Barna István** urnak, Kövesdi erdő Sántán Imre nem előfizetőnk s így lakását nem tudjuk, de czimezze levelét „Zsarnóca” erdőhivatalnál, ott majd átcezimezzük. Többeknek kik Lahner Ede kartársunk szomorú haláláról érte.

síteni szívesek voltak, köszönet! Tudósításaik már akkor jöttek, mikor a lapban megjelent vonatkozó levél már nyomás alatt volt. **Tóth Károly** urnak, Ungvár Junius 30-án. **Leitner Rezső** urnak, Csopea. Szeptember végén.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Allást keres

Magyarország bármely részén egy 30 éves járási erdővéd, ki az erdőőri szakvizsgát jó eredménnyel letette, nyelvismerete magyar, katonakötelezettségének mint szolgálatvezető őrmester tett eleget. Az erdőgondnoksági irodai teendőkből, valamint az erdészet és vadászat minden ágában kellő jártassággal bír. Az állást bármikor elfoglalhatja. Címét e lap kiadóhivatala közli. 3—5

Vadászat és Állatvilág.

Vadászati zoológiai és kinológiai képes szaklap **Bársony István** és **Fónagy József** közreműködésével szerkeszti **Parthay Géza**. Előfizetési ára egész évre 8 kor., fél évre 4 korona. Mutatványszámokat díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-utca 30. szám.

Szárnyasaink.

Az egyedüli magyar nyelvű baromfitenyésztési képes szaklap foglalkozik a baromfitenyésztés összes ágaival, betegségeivel és ezek gyógykezeléseivel. A lap az Országos Baromfitenyésztési Egyesület hivatalos közlönye és **Parthay Géza** igazgató szerkeszti. Előfizetési ára egész évre 8 korona, fél évre 4 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal:

Budapest, Rottenbiller-utca 30. szám.

Skaba Károly H.

Budapest, VI., Váci-körút 33. sz.

A gyár alapított 1865. évben.

Ajánlja saját gyári raktárát, mindennemű vadászfegyverekben, revolverekben, pisztolyokban, kardokban, satkantyukban, vadász, vivo és sporteszközökben fegyverrészek és löeszközökben valamint mindennemű lőszerben.

Wänzel, Werndel és Kropatschek karabélyok mindig raktáron vannak.

Javitások is elfogadtnak.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Első rangu egyenruházati intézet



Blum és Társa



Szerb kir. udv. szállítók. Ő es. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közreboocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megalégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olesó reklám árak által régi vevőinket megéveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő esászári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálók és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

MÁGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŐ ÓRÁZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTALÁLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRÁK ÉKSZERÉK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPENZERT VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE

JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészies kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halászati képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen